

Recenzja osiągnięć dra Ryszarda Ślęczki
ubiegającego się o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych
w dyscyplinie pedagogika

Dr Ryszard Ślęczka jest absolwentem studiów historycznych na kierunku historia, które odbył w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie¹. Stało się to zapewne przed 1987 rokiem, w którym – jak stwierdza w autoreferacie – został zatrudniony na stanowisku asystenta w Katedrze Historii Oświaty i Wychowania ówczesnej WSP, przekształconej w kolejnych latach najpierw w Akademię Pedagogiczną, a następnie w Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie. W tejże uczelni R. Ślęczka (prawdopodobnie) jest zatrudniony do dnia dzisiejszego na stanowisku adiunkta (lub starszego wykładowcy – brak informacji na ten temat w autoreferacie). Ważnym wydarzeniem w rozwoju zawodowym i naukowym R. Ślęczki było uzyskanie w roku 2000 stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie historii, który nadała mu Rada Wydziału Humanistycznego Akademii Pedagogicznej w Krakowie na podstawie dysertacji pt. „Szkolnictwo zawodowe Krakowa w latach 1945 – 1961”, napisanej pod kierunkiem prof. Zygmunta Ruty. Rozprawę tę autor opublikował w formie książki w roku 2003. Niestety, nie dołączył jej do dokumentacji, podobnie jak kopii dyplomów.

Informacja i ocena ogólna dorobku i aktywności naukowej dra R. Ślęczki

Dorobek naukowy dra R. Ślęczki jest stosunkowo bogaty, dość mocno zróżnicowany, zarówno od strony podejmowanej problematyki badawczej, jak i głębi dociekań. Tematyka badawcza większości jego prac koncentruje się na drugiej połowie XIX i pierwszej połowie XX wieku. Nieliczne prace sięgają wieku XVII – za sprawą badań nad działalnością KEN. W wymiarze przestrzennym większość badań R. Ślęczki odnosi się do województwa (regionu) krakowskiego, choć nie brak wśród nich także rozważań nad zjawiskami i procesami o zasięgu ogólnopolskim. Merytorycznym środkiem ciężkości jego dorobku są badania skupione na szkolnictwie zawodowym miasta Krakowa oraz regionu (województwa) krakowskiego. Prace z tego obszaru tematycznego wskazał jako swoje osiągnięcie naukowe, w oparciu o które ubiega się o nadanie mu stopnia naukowego doktora habilitowanego.

¹ Są to wiadomości zaczerpnięte z okładki książki R. Ślęczki. W autoreferacie (w wersji papierowej) nie znalazłem życiorysu Habilitanta.

Ponieważ ocenę osiągnięcia przedstawiam w innym miejscu, tu ograniczę się do wyrażenia opinii o pozostałej części dorobku dra R. Ślęczki.

Jest on – jak już podkreślałem – zróżnicowany. Tworzą go: artykuły naukowe (w liczbie 9) w czasopismach znajdujących się w bazie Web of Science i/lub European Reference for Humanities (ERIH). Są to w zdecydowanej większości opracowania autorskie. Obok nich R. Ślęczka opublikował: 4 artykuły w czasopismach z listy „B” MNiSW, jedną monografię współautorską (poświęconą szkołom KEN w Wydziale Małopolskim), 5 monografii pod współredakcją, 7 artykułów w czasopismach naukowych recenzowanych (w okresie, kiedy nie przyznawano im jeszcze punktów). W tej grupie R. Ślęczka zamieścił również biogramy wybitnych uczonych krakowskich, opublikowanych w „Słowniku biograficznym historii Polski (red. Janina Chodera i Feliks Kiryk), a także w „Słowniku biograficznym polskiej historii wychowania (red. A. Meissner i W. Szulakiewicz).

Najliczniejszą grupę publikacji w dorobku R. Ślęczki stanowią teksty, które ukazały się jako rozdziały w monografiach zbiorowych pod redakcją: z wykazu przygotowanego przez R. Ślęczkę wynika, że na tę część jego dorobku składa się 31 pozycji o zróżnicowanej tematyce. Problematykę badawczą tej części dorobku naukowego R. Ślęczki można przyporządkować do kilku mniej lub bardziej wyraźnie zarysowanych obszarów badawczych, takich jak: biografistyka pedagogiczna, pedeutologia, pedagogika opiekuńcza, historyczno-regionalne uwarunkowania rozwoju szkolnictwa w wybranych powiatach dawnego województwa krakowskiego oraz czasopiśmiennictwo pedagogiczne. W każdym z tych obszarów R. Ślęczka wyraźnie zaznaczył swoją obecność, pisząc dobrze osadzone w źródłach opracowania poświęcone przede wszystkim problematyce kształcenia, wychowania i opieki nad dzieckiem w wybranych miastach województwa krakowskiego (m.in. w Krynicy, Limanowej) oraz rozwojowi szkolnictwa zawodowego w Krakowie (hasło w „Encyklopedii Krakowa”). Ważną pozycję w dorobku R. Ślęczki stanowią opracowane przez niego biogramy ponad dwudziestu zasłużonych postaci dla Polski, w tym uczonych i nauczycieli. Na podkreślenie zasługuje zaangażowanie R. Ślęczki w opracowanie naukowe życiorysu i dorobku prof. Czesława Majora (1938 – 2002), przedwcześnie zmarłego wybitnego historyka wychowania, związanego przez cały okres twórczej pracy zawodowej z Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Krakowie.

W dorobku naukowym Ślęczki znajdują się także prace z obszaru szeroko rozumianej pedeutologii. Mają one charakter bądź to biograficzny (np. tekst poświęcony Ignacemu Domeyce), bądź też przeglądowy. Obok nich R. Ślęczka starał się tworzyć portrety zbiorowe interesującej go grupy nauczycieli, np. nauczycieli Szkoły Ćwiczeń krakowskiego Pedagogium. Osobną grupę tekstów w dorobku R. Ślęczki stanowią prace wpisujące się w obszar pedagogiki opiekuńczej ujmowanej w perspektywie historycznej. Głównie interesowała go sytuacja materialna i społeczno-wychowawcza rodziny i dziecka w Krakowie w XIX i XX wieku oraz działalność Towarzystwa Dobroczynności, zajmującego się niesieniem pomocy materialnej rodzinom dotkniętym niedostatkiem i/lub zagrożonej

patologią. Dopełnieniem tego wątku badawczego są jego dociekania skupione na działalności krakowskiego oddziału Towarzystwa Burs i Stypendiów, wspierającego w różnorodny sposób niezamożną młodzież pragnącą uzyskać wykształcenie. Stosunkowo bogaty jest też dorobek R. Ślęczki w obszarze badań nad czasopiśmiennictwem pedagogicznym i jego rolą w rozwoju polskiej teorii i praktyki pedagogicznej w XX wieku. Ciekawym, choć incydentalnym wątkiem w dorobku R. Ślęczki są jego badania odnoszące się do nauczania matematyki w szkołach Komisji Edukacji Narodowej oraz w szkolnictwie zawodowym w latach jego podporządkowania Centralnemu Urzędowi Szkolnictwa Zawodowego (1949 – 1956).

Jak już wspomniałem, R. Ślęczka jest również współautorem dwóch prac zbiorowych. Jedną z nich jest praca pt. „Komisja Edukacji Narodowej (1774 – 1794). Szkoły w Wydziale Małopolskim” (Warszawa 2018). Współ z Andrzejem Meissnerem i Marzeną Penkowską stworzył w niej ciekawą panoramę szkół powołanych i utrzymywanych przez Komisję Edukacji Narodowej, wchodzących w skład Wydziału Małopolskiego z siedzibą w Lublinie. R. Ślęczka opracował rozdział I, wprowadzający do tej pracy („Małopolska, jej ziemie, rozwój gospodarczy, społeczny i kulturalny”, s. 25-37) oraz rozdział IV zatytułowany „Szkoła wojewódzka i podwydziałowa (przygłówna) w Krakowie (1773 – 1794)” [s. 85 – 147]. Realizując postawione cele R. Ślęczka umiejętnie spożytkował wiele z ustaleń dotychczasowych badaczy, zawartych w istniejących publikacjach poświęconych Małopolsce przełomu XVII i XVIII wieku – jej gospodarce, złożonym problemom społecznym i narodowościowym, kulturze i edukacji. Jego zakreślone na szerokim tle uwagi i ustalenia badawcze odnoszące się do utworzonej w 1773 roku Szkoły Wojewódzkiej (przekształconej w roku 1783 w Szkołę Podwydziałową Krakowską – Przygłówną) charakteryzują się dużą dojrzałością, w wielu punktach są też one odkrywcze, ponieważ w pracy nad tekstem R. Ślęczka wykorzystał nieznane dotychczas źródła archiwalne wytworzone m.in. przez szkoły Wydziału Małopolskiego. Ich odkrycie było efektem jego udziału w projekcie badawczym kierowanym przez prof. Kalinę Bartnicką, a finansowanym ze środków Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (grant nr 11 h 12 031481), pt. „Komisja Edukacji Narodowej. Model szkoły i obywatela – koncepcje, inspiracje i doświadczenia”. W ramach tego programu R. Ślęczka, jak deklaruje w autoreferacie, przeprowadził kwerendę w wybranych archiwach na Litwie, Ukrainie oraz w Rosji (Rosyjskie Narodowe Archiwum Akt Dawnych w Moskwie). Dzięki temu jego ustalenia zawarte w tekście poświęconym wspomnianej Szkole Podwydziałowej w Krakowie w wielu punktach wykraczają poza ustalenia dotychczasowych badaczy tej problematyki. Na podkreślenie zasługuje też język tej publikacji, cechujący się dużą komunikatywnością. Generalnie tę publikację R. Ślęczki zaliczam do jego najlepszych prac przedstawionych do oceny.

Drugą ze wspomnianych prac zbiorowych, w których R. Ślęczka występuje jako współautor, jest publikacja zatytułowana „Z dziejów szkolnictwa międzywojennego Krakowa (Kraków 2019; współautorzy: K. Dormus i J. Ryś). Na potrzeby tej pracy R. Ślęczka opracował dość obszerny rozdział „Z tradycji szkolnictwa doksztalającego w Krakowie” [s. 99 – 144]. Należy dodać, że tekst ten

koncentruje się na szkolnictwie zawodowym. Autor umiejętnie wykorzystał i scalił w nim ustalenia dotychczasowych badaczy oraz odkryte przez siebie nowe fakty i procesy, do których dotarł dzięki analizie materiałów źródłowych wytworzonych przez różne podmioty zaangażowane w działalność krakowskich doksztalających szkół zawodowych. Rozdział ten, mimo iż nie pretenduje do miana syntezy podjętej problematyki, zasługuje na uznanie – jest dobrze napisany, w wielu punktach nowatorski, a tezy Autora mają swoje umocowanie źródłowe.

W odniesieniu do omawianych w tej części recenzji prac R. Ślęczki zasadne jest stwierdzenie, iż posiadają one solidne podstawy źródłowe, są poprawne od strony metodologicznej, a ponadto prezentują dobry poziom językowy. Mimo iż część z nich ma charakter przyczynków, wnoszą nowe spojrzenie na wybrany fragment rzeczywistości oświatowej, do której się odwołują. W mojej ocenie spełniają one wymagania stawiane pracom naukowym z obszaru historii myśli oraz praktyki pedagogicznej.

Potwierdzeniem aktywności naukowej Habilitanta są także referaty (w liczbie 31), wygłoszone przez niego na licznych konferencjach naukowych o zasięgu międzynarodowym i krajowym. Wiele z tych konferencji R. Ślęczka organizował (jako przewodniczący komitetu organizacyjnego) lub współorganizował (jako członek wspomnianych komitetów organizacyjnych). Ma zatem także na tym polu znaczące osiągnięcia i duże doświadczenie.

Ocena aktywności organizacyjnej i dydaktycznej Habilitanta

Mówiąc o dorobku naukowym R. Ślęczki nie sposób nie odnieść się do jego osiągnięć na polu organizacji i promocji nauki. Są one znaczące, by wymienić tylko jego udział w zespołach redakcyjnych czasopism naukowych, kierowanie Ogólnopolskim Konkuresem Prac Magisterskich i Doktorskich z Historii Edukacji im. Prof. Czesława Majorka, aktywne uczestnictwo w pracach Zarządu Towarzystwa Historii Edukacji oraz członkostwo w Komisji Nauk Pedagogicznych PAN Oddział w Krakowie (pełnienie funkcji sekretarza naukowego). R. Ślęczka wchodzi też w skład Komitetu Redakcyjnego „Rocznika Komisji Nauk Pedagogicznych”, w którym pełni funkcję sekretarza. Brał też aktywny udział w organizacji XIX Zjazdu Historyków Polskich (w sekcji skupiającej historyków wychowania). Do osiągnięć R. Ślęczki na polu organizacji nauki należy też zaliczyć powołanie - na bazie wcześniej uruchomionej serii wydawniczej - nowego czasopisma naukowego pt. „Biblioteka Współczesnej Myśli Pedagogicznej”, w którym pełni funkcję redaktora.

Godne odnotowania są też osiągnięcia R. Ślęczki na polu działalności dydaktycznej. W rodzinnej uczelni prowadzi zajęcia dydaktyczne z historii wychowania i myśli pedagogicznej oraz z innych przedmiotów, kieruje seminariami magisterskimi i licencjackimi oraz uczestniczy w procesie doksztalania nauczycieli w ramach studiów podyplomowych współfinansowanych m.in. ze źródeł zewnętrznych, w tym z Ministerstwa Edukacji Narodowej. Pełnił też w swojej Uczelni wiele funkcji, w

tym m.in. prodziekana Wydziału Pedagogicznego AP oraz uczestniczył w pracach różnych komisji uczelnianych – rektorskich i senackich.

Charakterystyka i ocena osiągnięcia wskazanego przez Habilitanta

R. Ślęczka jako swoje osiągnięcie naukowe (przewidziane w art. 16. ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2009 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki – Dz.U. 2017, poz. 1789) stanowiące podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego wskazał cykl publikacji zatytułowany „Szkolnictwo zawodowe Krakowa i województwa krakowskiego w XX wieku”. Na treść wspomnianego osiągnięcia składają się: monografia autorska, monografia współautorska oraz 13 artykułów o różnym stopniu oryginalności. Po zapoznaniu się z ich treścią potwierdzam, że prace te powiązane są ze sobą głównym wątkiem badawczym, jakim jest rozwój i funkcjonowanie szkolnictwa zawodowego w Krakowie oraz na terenie województwa krakowskiego.

Dla porządku należy stwierdzić, że na cykl ten składają się prace, które powstały na przestrzeni szesnastu lat (2003 – 2018). Nie powinny zatem dziwić powroty Habilitanta do wątków badawczych podejmowanych w latach wcześniejszych. Należy jednak podkreślić, że starał się każdorazowo podjęte zagadnienie badawcze naświetlać z nieco innej perspektywy. Dzięki temu przedstawiony do oceny cykl artykułów w większości cechuje się niezbędną oryginalnością.

W przedstawionym do oceny osiągnięciu R. Ślęczka wyróżnia trzy obszary badawcze (autoreferat, s. 5). Lektura dołączonych tekstów tezę tę potwierdza tylko częściowo, bowiem granica pomiędzy „wpływem przemian społecznych, politycznych i ekonomicznych na politykę oświatową i szkolnictwo zawodowe”, a „szkolnictwem zawodowym wobec procesu zachodzących zmian i współczesnego rynku pracy” jest trudna do uchwycenia (o ile w ogóle istnieje). W mojej ocenie problematyka składająca się na treść prac tworzących wspomniane osiągnięcie jest dość jednorodna i nie wymaga wytyczania w niej dodatkowych obszarów. Przyjętych kryteriów chronologiczno – problemowych zdaje się nie spełniać tylko jeden tekst, zatytułowany „Szkolnictwo zawodowe w Polsce a współczesne wyzwania rynku pracy (...)” z roku 2010, który wykracza poza granicę XX wieku i odnosi się nie tylko do woj. krakowskiego, ale do całej Polski.

Przystępując do oceny merytorycznej osiągnięcia wskazanego przez dra R. Ślęczkę pragnę podkreślić, że włączoną do osiągnięcia naukowego monografię „Szkolnictwo zawodowe Dyrekcji Okręgowej Szkolenia zawodowego w Krakowie w latach 1949 – 1956” uznaję za oryginalną pracę naukową dopełniającą i podsumowującą wcześniejsze badania cząstkowe. Mając to na uwadze odnoszę się do niej jako do reprezentantki głównego osiągnięcia naukowego Habilitanta, a przy tym pracy odzwierciedlającej najważniejsze cechy pisarstwa naukowego R. Ślęczki.

Prezentację opinii o rzeczonyj monografii należy rozpocząć od oceny jej założeń metodologicznych. Autor (w formie dość oszczędnej) zaprezentował je we wstępie, w którym wyraźnie

Solą każdej szkoły są uczniowie i nauczyciele i nie inaczej było w przypadku szkół zawodowych poddanych analizie przez R. Ślęczkę. Zagadnienia te Autor recenzowanej rozprawy postanowił ująć łącznie. Nie był to najszcześniejszy pomysł. Jego usprawiedliwieniem może być tylko mała ilość materiału źródłowego zgromadzonego w archiwach, odnoszącego się do obu zbiorowych podmiotów życia szkolnego. Stąd analizy i rekonstrukcje odnoszące się do nich są siłą rzeczy fragmentaryczne. Niepotrzebnie też Autor połączył kwestie dotyczące rekrutacji, motywów wyboru szkoły zawodowej przez ówczesnych uczniów z działalnością ideowo-polityczną realizowaną na terenie szkół zawodowych przez ZMP. Zagadnienia te, podobnie jak kwestia dotycząca kształtowania się modelu wychowania socjalistycznego i jego praktycznej realizacji (co byłoby bardzo ciekawe) należało przenieść do odrębnego rozdziału. Na uznanie zasługuje natomiast wyeksponowanie przez R. Ślęczkę rozważań na temat motywów wyboru szkoły zawodowej przez młodzież. I tu jednak zabrakło mi całościowego ujęcia tego zagadnienia z uwzględnieniem na przykład trudnej sytuacji materialnej wielu ówczesnych rodzin wiejskich, dla których rządowy program wsparcia szkół zawodowych (stypendia, miejsca w internatach, możliwość zarobkowania już w latach nauki) służący masowemu kształceniu przyszłej klasy robotniczej, był niezwykle atrakcyjny. Prawidłowość ta obowiązywała zresztą aż do upadku PRL.

Znaczące miejsce w opracowaniach R. Ślęczki zajmują nauczyciele szkół zawodowych. Poświęcił im dużo uwagi zarówno w przedstawionej monografii, jak i w innych pracach wchodzących w skład wskazanego przez niego osiągnięcia. W toku badań wykazał, że analizowane przez niego szkoły zawodowe podporządkowane DOSZ w Krakowie przeżywały podobne trudności kadrowe, jak ogół szkół w Polsce w pierwszym dziesięcioleciu po zakończeniu II wojny światowej. Podobna była też polityka władz wobec tej grupy nauczycieli, potwierdzeniem czego była akcja ich intensywnego szkolenia ideologicznego (w oparciu o literaturę sowiecką z zakresu marksizmu-leninizmu), a także długotrwały proces „oczyszczania” kadr szkolnictwa zawodowego z „elementów reakcyjnych”, czyli nauczycieli uznanych przez władze komunistyczne za osoby wrogie lub co najmniej obojętne wobec programu politycznego PZPR. Odnosząc się z uznaniem do (niepełnych) ustaleń R. Ślęczki nie sposób nie wyrazić żalu, że także w tym zakresie nie ukazał problematyki kadr szkolnictwa zawodowego na szerszym tle procesów radykalnej przebudowy programowej i ideologicznej szkoły polskiej po 1945 roku. Odnosi się to m.in. do zasygnalizowanego przez R. Ślęczkę procesu szkolenia ideologicznego nauczycieli krakowskich szkół zawodowych, który przebiegał według wytycznych obowiązujących w całym szkolnictwie polskim w latach 1949 – 1956.

Dopełnieniem badań R. Ślęczki nad szkolnictwem zawodowym podległym DOSZ w Krakowie są rozważania skoncentrowane na szeroko rozumianej opiece nad uczniami tych szkół oraz udzielanej im pomocy materialnej, świadczonej do 1949 roku głównie przez organizacje społeczne, zaś po tej dacie – przez instytucje państwa komunistycznego odpowiedzialne za budowę burs i internatów dla uczniów tych szkół, a także za fundusz stypendialny. W sposób interesujący, acz wybiórczy, R. Ślęczka

zrekonstruował zaplecze lokalowe i materialne wyposażenie krakowskich szkół zawodowych ze szczególnym uwzględnieniem warsztatów szkolnych i ich funkcji szkoleniowej oraz produkcyjnej. Podobnie odniósł się do problematyki związanej z rolą burs i internatów w działalności szkół zawodowych oraz realizowanej na ich terenie działalności wychowawczej, a także ideowo-politycznej przybierającej w niektórych przypadkach formę indoktrynacji. Zadanie to zrealizował koncentrując się na przykładzie jednej bursy (zlokalizowanej przy ul. Focha) oraz zespołu internatowego w Nowej Hucie.

Ważną częścią monografii autorskiej, stanowiącej merytoryczny środek ciężkości osiągnięcia R. Ślęczki, są aneksy zawierające wykaz szkół krakowskiej DOSZ według stanu z 1951 r. oraz plan pracy DOSZ w Krakowie w roku szkolnym 1953/54. W odniesieniu do tego ostatniego nie sposób nie wyrazić żalu, że R. Ślęczka zamieścił tylko jeden plan pracy i nie podjął próby nakreślenia kierunków i zakresów ewolucji planów działania DOSZ w Krakowie w całym interesującym go okresie.

Dopełnieniem monografii jest poprawnie sporządzona bibliografia, na którą składają się źródła (materiały archiwalne, źródła drukowane, druki urzędowe, informatory i opracowania statystyczne), artykuły i rozprawy. W ostatniej z wymienionych części R. Ślęczka zawarł niezbyt liczny, ale interesujący zestaw artykułów i opracowań monograficznych dość ściśle związanych ze szkolnictwem zawodowym z okresu stalinowskiego. Dyskusyjnym wydaje się jednak umieszczenie instrukcji programowych wydanych przez CUSZ i Ministerstwo Oświaty dla poszczególnych przedmiotów w zbiorze opracowań, nie zaś źródeł. Podobne wątpliwości można by mieć w odniesieniu do tekstów z lat 1949 – 1956 poświęconych na przykład pracy organizacji ZMP-owskiej na terenie szkół zawodowych czy też samokształcenia ideologicznego nauczycieli tych szkół.

Podsumowując przedstawione w tej części uwagi i oceny odnoszące się zarówno do recenzowanej monografii, jak również do całego osiągnięcia naukowego należy podkreślić, że publikacje te, mimo zgłaszanych przeze mnie uwag, spełniają warunki stawiane pracom naukowym. Zarówno monografia, jak i artykuły składające się na wspomniane osiągnięcie wnoszą do nauki znaczące ustalenia badawcze odnoszące się przede wszystkim do szkolnictwa zawodowego z terenu Krakowa i województwa krakowskiego. Wszystkie prace zostały oparte na poprawnie sformułowanych założeniach metodologicznych. Pytania badawcze stawiane przez R. Ślęczkę w chwili prowadzenia badań były – w świetle ówczesnego stanu badań – w pełni zasadne. Poszukując na nie odpowiedzi naukowej Habilitant przeprowadził szeroko zakrojoną kwerendę archiwalną, dzięki której zgromadził solidną bazę źródłową. W toku działalności badawczej wykazał, że dobrze opanował zarówno metody pracy ze źródłami, jak i metody wnioskowania łączącego spojrzenie historyka z podejściem pedagoga. Pozwoliło to R. Ślęczce dojść do wielu nowatorskich ustaleń i odkryć odnoszących się nie tylko do szkolnictwa zawodowego podległego DOSZ w Krakowie, ale także ogółu ówczesnych szkół zawodowych w Polsce. Nie sposób nie podkreślić w tym miejscu, że wspomniane badania uczyniły R.

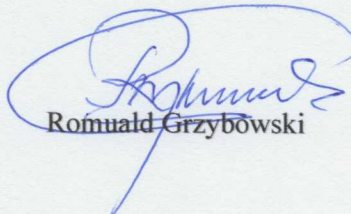
Ślęczkę jednym z najlepszych znawców problematyki kształcenia młodzieży w szkołach zawodowych w Polsce w XX wieku.

Konkluzja

W nawiązaniu do zawartych w przedstawionej recenzji opinii stwierdzam, że w mojej ocenie dotychczasowa aktywność badawcza dra Ryszarda Ślęczki i odzwierciedlający ją dorobek naukowy i organizacyjny spełniają warunki przewidziane w art. 16. ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2009 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki i uzasadniają nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie pedagogika.

Dorobek naukowy dra R. Ślęczki, uzyskany po otrzymaniu stopnia doktora, uznaję jako znaczący wkład w rozwój pedagogiki jako dyscypliny naukowej. Odnoszę go przede wszystkim do subdyscypliny pedagogicznej, jaką jest historia oświaty i wychowania. Ocenę tą uzasadnia zarówno analiza prac wskazanych przez Habilitanta jako osiągnięcie, w tym przede wszystkim monografii autorskiej pt. „Szkolnictwo zawodowe Dyrekcji Okręgowej Szkolenia zawodowego w Krakowie w latach 1949 – 1956”, jak i pozostałych prac przedstawionych do oceny. Wspomniana analiza wykazała, że dr R. Ślęczka jest badaczem dojrzałym i aktywnym na wielu polach życia naukowego. Wygłasza referaty naukowe, publikuje wyniki swoich badań liczących się w periodykach naukowych. Jest cytowany i przywoływany w pracach innych badaczy (liczba cytowań publikacji według bazy Google Scholar Citations - 5; Indeks Hirscha według bazy Google Scholar Citations – 2). Publikuje głównie w języku polskim, ale wynika to przede wszystkim ze specyfiki historii wychowania, która z natury rzeczy koncentruje się na problematyce bliskiej społeczeństwu, w ramach którego funkcjonuje badacz. Brał udział w realizacji dużego grantu finansowanego ze środków Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (grant nr 11 h 12 031481), pt. „Komisja Edukacji Narodowej. Model szkoły i obywatela – koncepcje, inspiracje i doświadczenia”. Ponadto Habilitant organizuje konferencje i sympozja naukowe, uczestniczy w pracach zarówno redakcji czasopism naukowych, jak i gremiów naukowych. Jest rozpoznawany w środowisku historyków wychowania jako badacz i dobry znawca polskiego szkolnictwa zawodowego w XX wieku.

Mając to na uwadze popieram wniosek dra R. Ślęczki o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie pedagogika.

Romuald Grzybowski